

BÉTSI MAGYAR KURIR.

és

SOKFÉLE, TOLDALÉKŰL

Nr. Indúlt: Pénteken, Mártzius' 7-dikén, 1834. 19.

SZARDINIAI KIRÁLYSÁG.

Chamberyből m. h. 18-ról írják: Az ifjú Olasz Ország (Giovine Italia) nevű társaság kitsapongásában említést érdemel a' tagoknak kikélekése elbűszött Vezérek ellen, 's ennek feleletje a' megtámadásokra; mert tudjuk, hogy az öszveesküdtek árulással vádolták Febr. 3-ka óta Romarínót, sőt élete is veszedelemben forgott, midőn a' vezérségről lemondott, 's az egész társaságot eloszlatni szándékozott. Genfből Lausan néba ment, 's ott avval védelmezte magát, hogy ő a' társaság által elárultatott légyen. Jól tudta a' társaság, hogy tekintetű feletet vesz a' véle hasonló gondolkozásuak előtt, azért mindenmódon igyekezett magát Romarino viszon vádja alól kitisztítani: e' végett egy hosszú levelet bocsátott közre, aláírva Mazini Jó'sef, Ruffini János, Melegari, Bianco Károly, és Antonini Jakab által. Ez a' hivatalos irovány több tekintetűkből fontos. Először abban az mondatik, hogy a' Savoyeni Insurrectionának, 's ez által Piemontban, és egész Olasz Országban, még tavaj Octoberben kelle vala kezdődnie, de Romarino elébb Novemberre, azután Dec. 25-re, később Januáriusra, 's végre 1-ső Februáriusra halasztotta. Másodsor a' társaság kiküldötjei, és meghatalmazottjai Genfben, Lyonban, és Párisban gyülekezetekeket tartottak, 's Romarino, Portugalliából

történt visszajövele után ezen tzelra 40,000 frankot vett által. Erre javallatok, és planumok következnek, mit kelle vala Romarínónak tselekednie, millyen nyűlszivűek valának a' Sz. Julieni Insurgensek 's a' t. Az említett levélnek a' vége olly nevezetes, hogy megérdemli, melly szerint minden Európai Hatalmasságok figyelmeket reáfordítsák: „A' mi minket illet, úgymond, a' mi szándékunk világos, pályafutásunk ki vagyon mérve. Semmi sem változtatta, 's nem is változtathatja meg feltételűnket, tzelűnket, kiküldettetésűnket. Az igaz, ez úttal elvesztettük a' játékokat. Azomban ez tsak vak történet. Jól tudjuk mi annak az okát. A' kiba rajtunk szárad, nem tagadhatjuk. De akárhogy, akár mint, mi nem akarjuk titkolni kötelességűnk fontosságát a' történt hibák megigazításokra. Mitelyesíteni fogjuk kötelességűnket. A' legelső az, hogy titokban tartsuk a' társaság munkálódásait, és tántoríthatatlanok legyűnk tselekedeteinkben, — 's ezt fogadjuk betsűletűnkre, ezen kinézetűl el nem távozunk soha, bár mi érjen bennűnket.“ Igaz hogy ez mind merő dagályosság, — de minden esetre nevezetes marad ezen egyesűletnek erős szándéka, melly szerént Frantzia Országból, és Helvetziából, az Olasz Státusok felé folytatják vétkes merészleteiket. Most már tsak az a' kérdés, vallyon Szardinia, és Ausztia, úgy mint a' legközelebbi Olasz Státusok,

jóvá hagyják, vagy tűrni fogják e' a' köz jó veszedelmére, 's az emberiség gyakorlatjára felállott imez társaságnak birtokjaikban való megfészkelését?

BELGIUM.

A' Képviselők Kamarája a' Királyhoz következő Felírást küldött: „Országunkban egy új erőszakétel ment véghez. Egy közönséges tisztviselő lakhelyéből erőszakosan elhúrtzoltatott, a' Luxemburgi katonák által. A' Képviselők Kamarája meg nem állhatja, hogy e' miatti kedvellen érzelmét ki ne nyilatkoztassa. Belgium a' lázadás kezdetétől fogva kötelességévé tette a' szomszéd Státusok birtokát betsülni: az ideig való Kormány Luxemburgnak a' Német Szövetséggel való viszonyaira nézve ezt mindenkor megtartotta. A' Nagy Hertzegségnek a' Máj. 21-ki Egyesség által meghatározott birtoka a' Szövetségtől is elesmértetett: azért nem hihéjük, hogy ez, parantsolta légyen a' Népjus megsértését. A' Képviselők Kamarája fájdalommal tekint, hogy az általunk tett áldozatok, és fáradozások, rosszszúl méltattak. Ingyen sem várhattunk erőszakoskodást annak a' Hatalmasságnak Agenseitől, mellyel mi nem vagyunk ellenkezésben. Ha némü némü surlódások jöttek közbe, akkor nyitva állott az alkudozások útja. Ezt szokták tselekedni minden palérozott Nemzetek. De jobban tetszett az erőszakoskodás, a' Luxemburgi lakosoknak bátorságok kotzkára tételt, a' nemzeti betsület megsértetett. A' hékességes türésnek is van határa. Ezt ha el nem esmernök, nemzeti betsületünket, és characterünket tagadnánk meg. Meg kell vallani, — okos, és tzeleányos rendszabások elmúlhatatlanok. Ily környülállások között Sire! a' Képviselők Kamarája, melly min-

denkor készen áll az Ország jussait fenntartani, 's ezen tzeleből a' Királyi hatalom végrehajtását támogatni, előre ajánlja Felsegednek azon eszközöket, mellyek a' Nemzeti függetlenség, 's az Ország méltóságának fenntartására szükségesek leendenek.“ A' Király Febr. 20-kán a' midőn a' Felírás egy kiküldötség által Hozzá vitetett, ekképpen felelt. „Uraim! Az éppen most kinyilatkoztatott érzelmek az enyimekkel tökéletesen megegyeznek: meg nem engedem, hogy Kormányom valami módon a' Máj. 21-ki Egyesség által biztosított jussoktól megfosztassék. A' megbékülésnek lelke, melly Kormányomat vezérli, nem koronáztatott meg foganattal: meg vagyok azomban a' felől gyözödvé, hogy a' német Szövetség nem parantsolta az erőszakoskodást. Örülök a' Kamarának abbeli készségén, melly szerint Engem a' Királyi hatalom végrehajtásában támogatni, 's Nemzeti függetlenségünk fenntartására szolgáló eszközöket előállítani fogadja. Használni fogom az ajánlatokat, ha a' hatalmamban lévő eszközök sikeretlenek leendenek.

A' Belga Senatus szinte abban az értelemben, mellyben a' Képviselők Kamarája, Felírást nyujtott Ó Felségéhez. Mielőtt a' Senatusban, az említett Felírás elkészült, a' külső dolgokra ügyelő Miniszter ekképpen szóllott: Én avval hízelkedtem magamnak, hogy Hanon Urnak a' Luxemburgi várban való fogvatartása nem húzódik annyira, a' mennyiben Dumonlin Generalis, elfogattatását gyenge okokon alapítja. A' Katonai Igazgató Luxemburgi fő polgári, és katonai tisztviselőinktől most újabb nyilatkoztatásokat kíván, 's ezen szín alatt a' Kerületi biztost tovább is fogva tartja. Az említett Felírása a' Senatusnak ekképpen van: „Sire! A' Senatus mélyen megilletődött, midőn egyik

polgárján tett erőszak értésére esett. A' Senatus kötelességének tartja eziránt kívánságát Felsőged előtt előadni. Birtokunknak éjjeli, 's fegyveres kézzel történt megtámadása, egy Belga tisztnek familiája körében való elfogattatása, olly kedvetlen, és ellenséges dolgok, hogy az Ország méltóságával meg nem lehet egyeztetni. Belgiumnak a' Nagy Hertzegséghez való jussa még Máj. 21-kén elesmértetett. Frantzia Ország, és Anglia, kétségkívül tiszteletet fognak szerezni azon határozatoknak, melyeket mi Nemzeti betsületjeknek kezességére alatt vállaltunk fel. Reményli a' Senatus, hogy ezen erőszakot a' Német Szövetség nem hagyja jóvá; — de ha reménységében megsalátkoznék, akkor egész bizodalmit Felsőgedben helyhezteni, — és azért folyamodunk most Felsőgedhez, hogy segítségünket ajánljuk azon rendszabásokhoz, melyeket a' Korona méltóságának fenntartása, 's a' Nemzeti függetlenség megkíván. — Erre a' vitatás elkezdődött, 's a' Felírás egész kiterjedésében helyben hagyattatott. A' Király még ugyan azon a' napon elfogadta a' Senatus kiküldötjeit, 's a' Felírásra elképpen felelt: „Uraim! Örömmel fogadom a' Senatusnak a' Haza eránt viseltető szeretetének új tanubizonyosságát: nem is vártam kevesebbet attól a' gyülekezettől, melly nemzeti érzelmet mutatott minden alkalommal. A' 21 ki Egyeség nekem olly birtokot biztosított, mellynek a' Tractatus bévégezéséig Kormányomnál kell maradnia. Abban is egyetérttek a' Senatussal, hogy nem reménylem, melly szerint a' Német Szövetség helyben fogja hagyni az erőszakot, sőt inkább minden Hatalmasságnak Cabinetje igazságtalanságnak fogja tekinteni. Méltán hivatkoznak az Urak a' kezességre, mellyel nekünk a' Londoni Egyeséget aláírt Hatalmasságnak

tartoznak. Számottarthat a' Senatus abbeli elhatározottságon, melly szerint a' Státus betsü etét óltalmazni fogom, — és használni a' hatalmainban lévő eszközöket; ha pedig nem lesznek elegendők, az Urak által ajánltakat is.“ — Azt mondják, hogy 2 línea regement, N a r p General parantsolatja alatt Luxemburgba, fog indulni: azon kívül 12—15,000 — szabadsággal hazament katonák, a' Regementhez vissza hivattnak.

(Independant.) Hanno Ur elfogattatása, nem tudjuk, minő következeseket fog szülni. A' Belga Kormány addig bizonyosan meg nem nyugszik, míg elégtételt nyerend. Fegyverre nehezen kerül a' dolog, mert mi előtöz megtörténne, az Angoly és Frantzia Kormány, mellyek a' Máj. 21-ki Egyeség fenntartásáért jót állottak, közben vetik magokat.

PORTUGALLIA.

(Standard.) Terceira Hertzeg (Vil-lalfor) a' Commandót letette, 's Lisbonába visszatért. Az okát nem tudjuk, de hiszem Dom Pedró Cabinetjében, hol az érdekek örökké való surlódásoknak vagynak kitéve, nem tsuda, ha senki sem marad sokáig a' Commandónál. A' Miguelisták szüntelen való mozgásban vagynak, 's úgy látszik, hogy nem sokára Setubálba (Lisbonához igen közel) akarnak bérontani; így tehát nyilvános, hogy a' hartzal nem hagytak fel, sőt inkább minden oldalról segítséget várnak. Lisbonába egy gözhajó érkezett meg újontzokkala a' Királyné számára; belőlök 600 at azonnal a' Santaremi sereghez küldötték. A' Királyné katonái a' közelébi ütközethen sokkal többet szenvedtek, mint hivatalosan jelentődött, — mert csak halottakban is többet vesztek 200-nál. A' Portugallus Törvénszékek-

nek az elvett, vagy feltartóztatott Angoly hajók feletthozott ítéletjek, nagy kedvetlenséget szült az Angolyok előtt, a' mennyiben a' munkálódások alatt nyilván kitetszett az a' gyűlölség, mellyel a' Portugallusok, az Angolyok ellen viseltetnek. Későbbi tudósításokból tudjuk, hogy Terceira Hertzeg helyett, Stubbs Generál vállalta fel légyen a' Commandót.

(Times.) Villaflor elbútszásának okát, a' — Gróf Saldanhával történt meghasonlásnak tulajdonítják, a' mennyiben az utóbbi nem akart a' Hertzeggel együtt szolgálni, ha tsak a' Fő Commandó reá nem bízatik. A' dolog annyira ment, hogy ha a' Miguelisták okosabbak lettek volna, Donna Mária katonáit, vagy legalább a' Hertzeg parantsolatja alatt lévő osztályt könnyű szerrel, és foganattal megtámadhatták volna. Egyébiránt, ha a' Hadi Miniszter több energiával bírna, ilyen dolgok nem történének. Terceira Hertzeg Katonáinak azon pillanattól fogva, midőn Saldanha Leiriát megtámadta, munkálkodni kellett volna, nem pedig vesztegleni, mert így már most Dom Miguel, rendes seregének egy részét Éjszokról, és Alemejóból, Santarem felé mozdította, a' mi által 7000 fővel megerősödött, úgy, hogy noha a' közlelbbi 3 tsatában, úgymint Leiriaiban, Torresnovasiban, és Pernesiben 3500 embert veszített, még is most már 3500-zal több embere van, mint volt akkor, midőn Gróf Saldanha Leiria felé kiindult. Stubbs Tamás Generális, a' ki Terceira Hertzeget a' Commandózásban felváltotta, igen jeles katonatiszt, 's kétség kívül több hadi talentommal bír, mint a' Hertzeg, a' katonák szeretik, és Gróf Saldanhával is bizodalmas lábön áll. Mivel azonban a' Hertzeg többnyire mindég sze-

rentsés volt merészleteiben, és magát a' katonák eránt mindenkor nemesen, és férjfiisan viselte, nagyon sajnálják elmenetelét. Az ellenség f. h. 2-kán szándékozott Santarem ből kitakarodni, 's hogy mozdulását palástolja, Pernes felé indult: azonban mivel a' Galegási út záratlan volt, erre vette útját, 's már 3-kán reggel az Abranteszi úton volt, a' hol Bacon Brigadéros Generális, kis számú lovassággal megjelent, 's visszavonulásra kényszerítette. Itt attól tartottak a' Miguelisták, hogy majd se előre, se hátra nem mehetnek, azért is ciftökéllették az egész Santaremig való visszaterést, Bacon mindenütt nyomban követte, míg meg nem győződött a' felől, hogy a' Tájón nem akarnak keresztül menni. Ekkor néhány katonát őrizetül ott hagyott, maga pedig (Bacon) Pernesbe lovagolt, hogy Gróf Saldanhát értesítse az ellenség marsáról. Ez alatt semmi mozdulat sem történt, 's a' gyönyörű alkalom, melly szerint Santarem öszveköttetését, hol örül tsak mintegy 2000 katoná maradt volt elronthatták volna, szépen elszalasztatott. A' Brigadéros Generális egy osztály lovasságot még is magával vitt az ellenség helyzetének kikémlélésére. Nem sokára érintésbe jött az elősreggel, ezt megtámadta, és megszalasztotta. Meg nem lehet fogni, hogyan vesztegelhetett azután ez a' győzedelmes kis osztály, 's miért nem ütött a' védetlen Santaremra? hanem ha az által mentjük ki ezen gondatlan tselekedetet, hogy Terceira Hertzeg éppen akkor tette le a' Commandót. Így hát az ellenség ismét Santarem ban van, a' hol az eleség úgy annyira megfogyott, hogy vagy ált kell mennie a' Tájón, vagy hadakoznia, noha erre nehezen adja magát. Gróf Saldanha, mint mondatik, kevés idő múlva el kez-

di a' megtámadást, a' mi ha megtörté-
nik, az ellenség éjszak felé húzódik,
's ott egy más sereggel egyesülvén,
Coimbrának fordul. Innen 3 tól fog-
va 2000 legény a' főszállás felé masé-
rozott, 500 pedig Sétubálba. Mint-
egy 850 Belgával 2 gőzhajó a' napok-
ban érkezett meg, úgy szinte 700 Mi-
guelisták, kik a' Pernes-i ütközet alatt
elfogattak. Gróf Saldanha a' Per-
nes-i ütközetről tett tudósításában, a'
maga részéről csak 3 halottat említ, —
a' mi nem igaz: mert a' Pedristák 190
—200 halottat és sebesültet számlálnak,
az alatt míg az ellenség a' 800 foglyon
kívül 500-at vesztett. Igen hihető, hogy
Tercaira Hertzegnek elmenetele mel-
lett is, ha egyébberánt a' Pedristák
férjfiisan munkálódnak, Dom Miguel
nem sokára kényszerítettetni fog az Or-
szágot oda hagyni.

SPANYOL ORSZÁG.

(Memorial des Pyrénées.) Nehány
naptól fogva Jacától 2 órányira 4000
Carlista érkezett meg. Ezen városnak
igazgatója a' kapukat hérakatta, kivé-
vén a' Citadelle nevű kaput. 13 kán
a' parasztok fegyvert fogtak az Insur-
gensenek ellen, és így reményleni lehe-
tett, hogy Jacába bé nem nyomólnak,
hová 1000 főből álló Királyi katonákat
vártak. Valdes, és Butron Generá-
lisok Tolosában vagynak, 's rendsza-
básokat tesznek az öszveköttes hely-
re állítására. Segastibalza, a' Car-
listai résznek egyik Feje, a' Vitti-
ria felé vivő úton lesben áll. Valdes
General parantsolatjának erejénél fog-
va ideig óráig meg vagy on tiltva az
egész Provintziában fegyvereket készí-
teni. Azon faluk, mellyekben valamelyik
Kurír feltartóztatik, most felelet
teher alá vagynak vetve, 's minden fel-
tartóztatás alkalmával 4000 Durot tar-
toznak fizetni.

Febr. 11-kén Madridban Juan Lo-
pez Solozarno, Santa Cruz ne-
vezet alatt esmeretes, hajdan a' Királyi
Szabadosoknál Granatéros, halálra ítélt-
tetett. A' per folyamata alatt kisült,
hogy egy fiatal könyvnyomtatót orozva
megölt, és a' lázzadásban nagy részt
vett. A' többi halálra ítélt 73 Kir. sza-
badost, a' Miniszterek számüzni akar-
ják a' Philippini szigetekbe.

(Indicateur de Bordeaux.) Bayon-
ne Febr. 20-kán. A' Navarrai Vice Kí-
rály következő Decretumot botsá-
tott közre: „Minden Atyáknak, kik-
nek fajok a' Kormány ellen fegyvert fo-
gott, ha ezeket 8 nap alatt fegyver le-
rakásra nem bírják, jószágaik behúzat-
tassanak“. Kik a' Navarrai caractert
esmerik, azt mondják, hogy ez a' De-
cretum koránt sem fogja a' reménylett
sikert eszközteni, sőt inkább nagyobb
elkeseredést szüend. Amor Oberster,
a' ki lovasságával, 's egy tsapat gya-
logságával Estellában állott, 1600
Insurgens által ott megtámadtatott, és
már kevésbe is mult, hogy ez utóbbiak
a' Városba bé nem rontottak, midőn az
Oberster öszveszedvén erejét, az ellen-
séget szerentsésen visszaverte, és meg-
szalasztotta, hátra hagyván a' szaladók
fegyvereiket, bútoryokat, 's a' t.

HELVÉTZIA.

Zürich Febr. 26-kán A' nevelésre
ügyelő Tanáts azon deákoknak dolgo-
kat vette fel, kik a' Savoyeni láz-
adásban részt vettek, 's kinyilatkozta-
ta, hogy az említett deákok megbünte-
tése, nem ötlet, hanem a' Kormány ta-
nátsot illeti. Ennek következésben a'
Zürichi Kormány által, a' kérdésben
lévő deákoknak, az oskolából való kizá-
rások elhatároztatott. Hivatalosan a-
zomban még semmi sem tudatik, 's a'
határozat végrehajtására sintsenek ren-
delések téve.

NAGY BRITANNIA.

Az Alsóház Febr. 21-kén tartott Ülésében, midőn arról volt szó, hogy kellene a' sok nemű adózásokat leg-
 tzélerányosabban elintézni, Cobbet azt nyilatkozatá, hogy semmi Reduc-
 tiók nem használnak, ha tsak az 1792-
 ki Finantzialis állapot helyre nem ho-
 zatik: pedig ennek elérése végett a'
 Nemzeti adósság megkevesítése szüksé-
 ges. Evans Oberster ebben a' tekintet-
 ben a' Miniszterek részekre szóllott,
 — Gobinson hasonlóképpen: mind
 a' kettőnek a' volt a' véleménye, a' mi
 Lord Althorpnak, hogy tudniillik az
 adónak azon nemét kell leszállítani,
 melly után ne tsak a' földművelők, ha-
 nem a' kereskedők, és mesteremberek
 is bődöguljanak. O'Connell Cobbet-
 tel tartott, 's a' Nemzeti adósság meg-
 kevesítését tartotta fő gyógyyszernek az
 Ország sebjére. Az úgy nevezett Nem-
 zeti hűség úgymond a' Hitelezőkeránt
 nem egyéb, mint Nemzeti igazságtal-
 anság az Ország eránt. Peel azon ja-
 vallat mellé állott, melly szerént az ab-
 lakadó helyett azok törültessenek el,
 mellyek a' népet legjobban nyomják,
 ellenben O'Connell javallatjára így
 felelt: „Szívemből örvendek, hogy a'
 tisztelt Úr (O'Connell) politikai vélemé-
 nyét olly őszintén kimondotta, majd ha
 az Angoly és Irland közötti Unió felfüg-
 gesztésére kerül a' sor, már tudni fog-
 juk, minő principiumot kell követnünk.
 Ó ti! kiknek Irlandban pénzetek, vagy
 más jószágotok van le téve, tanuljátok
 meg, mit várhattok annak az Urnak
 emberségétől, a' ki legnagyobb befo-
 lyással bírna, ha a' Népfjedelemség Ir-
 landban helyre állana? (zajos — sokáig
 tartó taps) azután O'Connell felé for-
 dúlván, így szóllott: köszönöm zsidó,
 hogy ezt a' szót kimondád (ez tzélzás
 Shakespeare Velentzei Kereskedő-
 jére) ekkor új katzaj támadt. Azután

szavazásra kelvén a' dolog, — Cob-
 betnek javallatja félre vettetett.

BÉTS.

A' Fő Méltóságú Magyar Kir. Ud-
 vari Cancellaria méltóztatott Viletz
 Ignátz Urat, eddig Udv. Accessistát Ud-
 vari Registránsnak és Gászner Moritz
 Urat, eddig Practicanst Udvari Acces-
 sistának kinevezni.

MAGYAR ÉS ERDÉLY ORSZÁG.

Po'son Febr. 28 kán. Kerületi ta-
 nátskozás alá került a' Vásári Törvény-
 székekről szólló tzikkely: azután fel-
 olvastattak az Izenetek a' sokszor em-
 lített 3 rendbéli Felírási Javallatban.
 Olvastatott továbbá a' peres Felek E-
 gyeztelőt illető tzikkely a' Kiküldötség-
 nek magyarázatjával együtt, A' Tör-
 vényszüneti napokra nevezve az volna a'
 Ts. Rk és Rk kívánságok, hogy a' Sz.
 Mártonyi Nov. 20 tól Sz. Tamás nap-
 jáig, a' Vízkereszt Szünnapok pedig
 Jan. 7-től kezdődjenek, ellenben a' kis-
 sebbek, úgymint a' Parsangiak, és Pün-
 kösd hetibe esők, egészen szünjenek
 meg. Továbbá, — a' Szent Székeknél,
 Sz. Kir. Városoknál, Kerületeknél, (ide
 nem értvén a' Hajdú Városokat,) és
 minden rendes Törvéyszékekkel bíró
 Közönségeknél a' Törvény szünnapok
 törültessenek el, a' nagy hetet, és a'
 rendes Ünnepek napokat kivén; — vég-
 re — hogy a' Királyi és Banalis Tábla
 Országgyűlés alatt is vizsgálhasson mind
 polgári, mind büntető Pereket.

Déva (Hunyadban) Febr. 6-dikán
 tartaték a' Megye RRnek közgyűlése's
 a' Főispánnak a' tiszti székebe ünne-
 pies iktatása. Beiktató biztos az új Fő-
 ispán Urnak testvére, 's a' Főispáni hí-
 vatalban e' Megyénél előzője most pe-
 dig Kir. Tábla elnök Nopcsa Elek
 Ur volt. Jeles hazafi beszédek után az
 új tisztek is letevek hivatali hiteket.

Főbirák: Bálint Sámuel, K. Tan. Váradí József, Lukács József; alispánok; Mákra Antal, Benedek Sámuel, Csulai Lajos; Kir. adótárnokok: Barcsai Ádám; Bálint Ábrahám, Bodó Dávid; és főjegyző. Morá János Urak. Rakucsi Elek Ur a' Megyei választáson kívül felsőbb helyről kinevezett aljegyző megnyert hivatalát csak helyettesen fogadja el. Melly hivatalra újválasztás történvén, harmad magával ugyan csak szózatok többségét nyerte. Szép dítséretére szolgál Hunyad közgyűléseinek a' példás egyetértés, a' Kir. határozatok illő tisztelésével egyesült törvényekhez ragaszkodás 's azon politikai vallás, mellynek haza, király, és törvény legszentebb háromsága. (Erd. Hir.)

Tekintetes Ns Zabolts Vármegyéből,
Szent Mihály Helységéből.

Az értelem tzélerányos fejlődését, erkölts formálódását, 's nemesedését, és így a' Haza értelmese, és tiszta érzesű Polgárinak nevelkedését, önként való díjjok, 's adományok által elő mozditani, valóságos nemes tett; és mivel az ilyen egyes helyen történt áldozat által, a' sok illy részekből álló nagyegecsnek a' Hazának virágzása eszközöltetik, — ezért az egész Haza színe előtt is nyilvános köszönetet tenni edes kötelesség.

Ezt kívánják ez úttal tellyesíteni Helységünk Elöljárói egész Közönségünk nevében kegyes földes Urunk Méltóságos Gróf Dessewffy József, és sok virtusokkal ékeskedő Hitvese Méltóságos Gróf Sztáray Eleonora Ö Nagyságok eránt azon példás kegyességekért, melly szerént Ref. Oskoláinknak jobb jobb lábra kelését, és azokban, ez előtt nem tanított több hasznos dolgoznak taníttatását örömmel értvén, méltóztattak azon igazán Atyai és Anyai szívből származó kegyes ajánlá-

sokat, ki nyilatkoztatni, hogy ennek utánna minden közönséges vizsgáltság (examen) alkalmával, mind a' Fiú, mind a' Leány oskolából harmincz, és így öszvesen hatvan magokat Oskolába való szorgalmatos járás tudományokba való előmenetel, és jó erkölts által megkülönböztetett gyermekeket bizonyos díjjal fognak megjutalmaztatni, és cbbéli kegyes ajánlásokat, a' közelebbi köz vizsgáltság után tellyesíteni már valóba méltóztattak is, midőn minden Oskolabeli gyermekeket udvarokba kívánván, 's ott a' díjjak el vételére ki jelelt Fiú, és Leány gyermekek, a' többiek közt kissebb kört formálván: — elebb a' Méltóságos Grófintézte mindnyájokhoz Atyai intését, eleikbe terjesztvén mi tzelja legyen a' díjjak osztogatásában; — erre következett a' különböző jutalmak ki osztogatása, mellynek vége lévén a' fiú gyermekek közzül az első, helyes elő adással köszönte meg a' méltóságos Jótévknek kegyességeket; végre pedig Predikátorunk Tiszteletes Borsányi János Ur fordult mind a' díjjat nyert, mind a' több gyermekekhez tzélerányos intéssel, serkentéssel. — Éljenek az ilyen Ns szívű Pártfogók! maradjon Nevek örök áldásba.

J E L E N T É S.

A' Magyar Tudós Társasághoz járult újabb segédimekről.

Míg a' feivettrend szerint, az Igazgatóság' üléséből több hazafiúi ajánlat eléadatnék, köz hirre tétetik ezennel:

1. Hogy Ittebei Kiss Antal, M. Kir. Udvarnok, több Ns Vármegye Táb-lábirája, Szent-Györgyön Augustus 1 ső-jén 1855-ban költ kötelezvénye szerint, azon nap óta, a' m. t. társaság' pénz-alapja' nevelése végett, évenként 100 pengő forintnak beízetését ajánlotta.

2. Kovács János, a' társaságnak tiszteleti tagja, V. dik Ferdinand ifjabb

Király Ő Felségének egykor a' magyar nyelvben és literaturában tanítója, M. Gróf Teleki Jó'sef M. Kir. Udv. Tanácsos és Referendarius, Ns Szabolts Vármegyei Főispán 's magyar tudós társasági Elölülő Urnak, Bétsben Febr. 15-kén 1834-ben, alapítványul, 1000 pengő forintot adott által. Febr. 27d. 1834.

Döbrentei Gábor m. k. titoknok.

A' magyar nemzeti Museum gyarapodásai.

Ketskeméti lakos Nemes Szarka Sámuel 1833 Juliúsában 3 darab pénzzel gazdagította a' magyar nemzeti Museumot, ugymint 1-ör Leopold Austriai Hertzegnek 18 mariást nyomó, 300 esztendősz ezüsttallérjával. 2, egy 400 esztendősz Velentzei petákkal. 3, a' Dávid és Jonathán közt kötött egyezés réz emlékpénzével.

Felső Kubini és Nagy Olaszi Tek. Kubinyi Ferentz Ur, több Vármegyei Tábla-, és Tek. Nógrád Megyének Főszolgabírája, a' természeti ritkaságok' fáradhatatlan kedvelője, és a' magyar régiségek tudós búvárja, 1834 első havában a' m. n. Muzeumot egy faragására nézve remek szépségű réz-pénzzel ajándékozta meg; melyet a' tiszt. Ur a' német természet tudósok mult Sept. Boroszlói gyűlésében díszjelül kapott. A' legszebb rézből készült pénznek karimája magos, nagyságú tallérnyi, felírása a' karimán felel: *Versammlung der Deutschen Naturforscher und Aerzte im September 1833; közepén: Breslau den willkommenen Gaesten.* A' tulsó felén Boroszló régi gothus stilben épült városháza; alól:

Rathhaus zu Breslau; legalól: G. Loos dir C. Pfeiffer. fec.

Tekint. Barthodeiszki Pál Ur, Sopron, és több Vármegyei Táblabírája f. hónapban a' nemzeti Muzeumot egy, arannyal öszvefoglalt gyönyörűszelentzével gyarapítá. Nevezetes, hogy az agát-kő, mellyből faragva van, Somogy Vármegyében találtatott; ez egészen átlátszó, finomul pallérozott, és rajta több kis geniusok vagynak kimetszve.

közli Halitzky Antal, a' m. n. Muzeum első örje.

Kassán Febr. 12 kén e' világhól kimúlt d' Este Victor a' Bold. Szűz. Szepesi Apátura, a' Prágai és Goritai tudós Társaságok' tagja. Negyven esztendeig tanítá az Academiában a' természet tudományt. Kik tanítványai valának, ditsérik ügyességét az experimentumok' mutatásában. Nevendéke és tanítványa Gr. Andrássy György háladatosan ápolgatá agg korában. A' boldogult emlegeté, hogy midőn II Jó'sef Tsászár az Academiát megkérdezteté, fejtené meg, miképen gyarapodhatnának a' tudományok hazánkban, ő egyedül úgy nyilatkozatá ki vélekedését: hogy élő nyelven taníttassanak a' tudományok.

A' Pénz folyamat Mártzius' 6 dikán; közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátiói 97 11/16
Az 1820-béli sorsosok: 202 1/6
Az 1821-béli hasonlók: 157 7/10
Bétsvárosa 2 1/2p. Centes Bankó Obligátiói: 56 5/8 for. keltek, mind Conv. Bank-Aktziák keltek — — for. ton Conv. Pénzben.

Szerkesztető és Kiadó Márton Jó'sef, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomatató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro 755.)